

N A D Z I E Ń 1 5 S I E R P N I A

W historii bitwy warszawskiej zastanowieć musi każdego dziwna, nieoczekiwana i tak nagła zmiana ról obu stron walczących. Zwyciężony zostaje zwycięzcą, zwycięzca - **zwycięzonym**, w jakichś parę dni. Gdy zaś zestawi się niezwykłą jakąś sugestię klęski polskiej, która nieodparcie narzucała się umysłom i sercom ludziom nie tylko u nas w Polsce, lecz i na całym świecie, gdy się zestawi niezaprzeczony fakt upadku moralnego młodego państwa polskiego, czego wyrazem była wysłana delegacja pokojowa do stóp p. Tuchaczewskiego, z nagłym przewrotem, który w jakiś błyskawiczny sposób nastąpił - szuka się bezwiednie jakichś nadzwyczajnych przyczyn tej nagłej zmiany, tego piorunującego przewrotu... Teraz ja miałem swój rewanz i swój triumf... zawsze z przyjemnością wspominam, że zakręciwszy korbę kalejdoskopu na takt **wścikłego** galopa i kontrolując siebie co chwilę, konstatowałem z rozkoszą, że zachowuję dobrą "tete froide d'un chef", który nie dostaje zawrotu głowy od zwycięstwa i nie upada od porażek.

Józef Piłsudski: "Rok 1920"

PREMIER MIKOŁAJCZYK WRÓCIŁ DO LONDYNU

Londyn, 13.VIII. Premier Mikołajczyk, minister Roner i prof. Grabski przybyli dziś samolotem do Londynu.

Sztokholm, 13.VIII. Radio szwedzkie donosi, że w najbliższych dniach premier Mikołajczyk na tajnym posiedzeniu Rady Narodowej złoży sprawozdanie z wyniku rozmów, przeprowadzonych w Moskwie.

SYTUACJA W WARSZAWIE

Londyn, 13.VIII. Wskutek wielkiej przewagi w sile ognia, jaką mają nacierające oddziały niemieckie, położenie walczących w Warszawie oddziałów armii krajowej jest trudne.

ULUBIENIEC GOERINGA SPISKOWCEM

Sztokholm, 13.VIII. Rozeszły się tu pogłoski, że ulubieniec Goeringa, marsz. lotnictwa Milch, został aresztowany pod zarzutem uczestnictwa w spisku na życie Hitlera.

INWAZJA JUGOSŁAWII ?

Rzym, 13.VIII. Ogłoszono oficjalnie, że celami przeprowadzenia rozmów z premierem Churchillem przybyli do Włoch amerykański podsekretarz w departamencie spraw wojskowych oraz gen. Somerwell, szef służby zaopatrzenia armii amerykańskiej. Również przebywa we Włoszech Tito, premier jugosłowiański dr Subasić oraz gen. Velebit, szef misji wojskowej Tity w Londynie.

Sztokholm, 13.VIII. Radio szwedzkie twierdzi, że wizyta Churchilla we Włoszech stoi w związku z bliską już inwazją Jugosławii. Inwazja ta ma tym większe szanse powodzenia, że w ostatnich dniach Niemcy musieli wycofać z Bałkanów kilka dywizji, które przerzucono do Francji.

Berlin, 13.VIII. Komentator wojskowy radia niemieckiego, kpt. Sertorius, łączy wizytę Churchilla we Włoszech z mającą nastąpić inwazją na połudnowe wybrzeże Francji.

Londyn, 13.VIII. Brytyjscy komentatorzy wojenni wskazują, że niedawna wizyta króla Jerzego we Włoszech może być zapowiedzią, że wojska tam stacjonowane wkrótce rozpoczną nową akcję. Zwraca się uwagę, że na krótko przed rozpoczęciem inwazji Włoch król odbył inspekcję wojsk sojuszniczych w północnej Afryce.

Zurych, 13.VIII. Głównodowodzący wojskami niemieckimi na Bałkanach, marsz. baron von Weichs został raniony następstwem zamachu rewolwerowego, dokonanego przez młodego oficera jego sztabu.

ZMIANA RZĄDU W RUMUNII?

Ankara, 13.VIII. Z Bukaresztu donoszą, że premier Antonescu złożył królowi prośbę o dymisję. Powodem tego kroku jest stale przybierająca na sile akcja opozycji, której głową jest przywódca partii chłopskiej, b. premier Maniu. Naogół przypuszcza się, że Maniu jest w kontakcie z przebywającym obecnie w Szwajcarii b. rumuńskim ministrem spraw zagranicznych, a następnie posłem w Moskwie, Gafencu.

NIEMIEC WYCOFUJĄ SIĘ Z NORMANDII

Londyn, 13.VIII. Dziś w godzinach wieczornych nadeszły tu wiadomości, że VII armia niemiecka rozpoczęła generalny odwrót z odcinka, położonego na południe od Vire, między Mortain a Falaise. W odwrocie bierze udział około 100 tys. ludzi i kilkaset czołgów. Kolumny niemieckie są bezustannie bombardowane przez lotnictwo sojusznicze.

Londyn, 13.VIII. Komunikat oficjalny donosi o postępach wojsk polskich, kanadyjskich i brytyjskich na południe od Caen. Wojska sojusznicze doszły do punktu, położonego o 3 km na południe od miejscowości Thury-Harcourt. Na południe od Vire oddziały brytyjskie zdobyły miejscowość Sourdeval, o 10 km na północ od Mortain. Amerykanie po ciężkich walkach ponownie usadowili się w Mortain. Komunikat głównej kwatery Sprzymierzonych pomija milczenie o działalności kolumn amerykańskich, operujących na wschód i na północ od Le Mans. Natomiast komunikat niemiecki donosi, że wojska, które zdobyły Alençon, posuwają się szybko naprzód w kierunku miasta Argentan (40 km na północ od Alençon i 30 km na pld.-wschód od Falaise). Argentan jest obiektem bezustannych nalotów bombowców sojuszniczych. Natarcie amerykańskie w tym kierunku ma na celu zupełne otoczenie wojsk niemieckich, utrzymujących front w rejonie Mortain-Falaise. W Bretanii Niemcy bronią się jeszcze w cytadeli w Saint-Malo i w Dinard. Na północ od Brestu odparto przeciwnatarcie niemieckie. Miasto jest nadal w ręku nieprzyjaciela. Ta sama sytuacja jest w Lorient. Doniesienia nieoficjalne mówią o szybkich postępach pancernych kolumn amerykańskich na południe od Loary w kierunku na Bordeaux.

Nowy Jork, 13.VIII. Panuje powszechnie przekonanie, że w ciągu najbliższych tygodni cała Francja na południe od Loary zostanie wyzwolona spod okupacji niemieckiej. Natomiast północna Francja będzie widownią nie zwykle ciężkich walk. Jeżeli rząd de Gaulle'a obejmie władzę na terenach wyzwolonych, to wpływ jego w końcowej fazie wojny nieponiemię wzrośnie, z czym liczyć będą się musiały wielkie mocarstwa.

BOMBARDOWANIE PŁD. FRANCJI

Rzym, 13.VIII. Drugi dzień z rzędu 750 ciężkich bombowców sojuszniczych bombardowało różne obiekty wojskowe w pld. Francji i na wybrzeżu włoskiej Riwieri. Operacje te łączone są z przypuszczeniami na temat zamiarów sojuszniczych dokonania inwazji w pld. Francji.

... I NIEMIEC

Londyn, 13.VIII. Ubiegłej nocy 1250 bombowców RAFu dokonało nalotu na zakłady Opla w Rüsselheim pod Frankfurt, na fabryki lotnicze w Brunswiku oraz na inne obiekty we Frankfurcie i Kilonii.

O.R.P. PIORUN

Londyn, 13.VIII. Komrator podowice polski O.R.P. Piorun, biorący udział w ataku eskadry okrętów sojuszniczych na komrój niemiecki na północ od Brestu, zatopił niemiecki statek zaopatrujący.

NAD RZEKĄ CESANO

Rzym, 13.VIII. Oddziały polskie poprawiły swe pozycje na przyczółku nad rzeką Cesano. Na innych odcinkach frontu włoskiego bez zmian.

Rzym, 13.VIII. Ludność Florencji zgotowała olbrzymie owacje wkraczającym oddziałom wojsk sojuszniczych. Miasto jest naogół nieuszkodzone, chociaż kilka budynków historycznych poważnie ucierpiało. Władze alianckie natychmiast rozpoczęły dostawę żywności dla ludności miasta, która ostatnio głodowała. Namiestnik królestwa książę Umberto przybył do Florencji.

ROSJANIE NIE BĘDĄ ZDOBYWAĆ WARSZAWY Główne natarcie na Prusy Wschodnie

Londyn, 13.VIII. Korespondenci prasy brytyjskiej telegrafują z Moskwy, że według panujących w tamtejszych kręgach opinii armie sowieckie nie będą marzyć o zdobyciu Warszawy, a główne swe uderzenie skierują na Prusy Wschodnie, które będą atakowane ze wschodu i z południa.

Moskwa, 13.VIII. Komunikat sowiecki donosi, że Rosjanie przerwali linie niemieckie nad rzeką Biebrzą, odległe o 25 km od pld.-wschodniego krańca Prus Wschodnich. Donoszą również o połączeniu dwóch armii sowieckich - jednej, naszerującej na Warszawę z Białegostoku, zaś drugiej, zbliżającej się do stolicy ze wschodu i pld.-wschodu. Obie armie stworzyły front szerokości 160 km, zagrażający Prusom Wschodnim od południa. Przeciwnatarcia niemieckie na pozycje sowieckie na zachodnim brzegu Wisły w rejonie Sandomierza zostały odparte. Sytuacja na granicy Prus Wschodnich i Litwy jest niejasna. Berlin donosi o licznych kontratakach niemieckich. Na północy Rosjanie starają się wbić klin między dwoma armiami niemieckimi, z których jedna walczy na Łotwie, a druga w Estonii. Celem natarcia sowieckiego jest stacja kolejowa Walga na linii kolejowej z Rygi do Tallinnu.

Z o s t a t n i c j c h w i l i

Londyn, 13.VIII. Premier Mikołajczyk spotka się w dniu jutrzejszym z min. Edenem, z którym omówi wyniki swej wizyty w Moskwie.

Londyn, 13.VIII. Gen. Montgomery oświadczył, że od chwili rozpoczęcia inwazji wzięto do niewoli ponad 115 tys. Niemców.

Londyn, 13.VIII. Lotnictwo sojusznicze bez przerwy bombarduje drogi odwrotu wojsk niemieckich w okolicach Lisieux.

Londyn, 13.VIII. Tomasz Arciszewski wygłosił przez radio przemówienie do ludności walczącej Warszawy.